

УДК 340.13+342.95

Павло Олександрович Шорський,

*здобувач Харківського національного університету
внутрішніх справ*

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБОРЧИХ ПРАВ ГРОМАДЯН В УКРАЇНІ: СУТНІСТЬ І СТРУКТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ

Будь-які права громадян, незалежно від їх галузевої приналежності вимагають цілеспрямованої діяльності органів державної влади щодо втілення їх у життя. Слід також відмітити, що норми Основного закону нашої держави вимагають їх належного закріплення та визначення шляхів реалізації у галузевому законодавстві. Не є виключенням з цього правила й сфера адміністративного права. Належне здійснення державного управління в сфері забезпечення виборів, їх організації та проведення вимагає побудови відповідної системи здійснення виборчих прав громадян за допомогою певних адміністративно-правових засобів. Аналіз вищезазначених проблем у наукових працях дозволяє дійти висновку про наявність певного механізму забезпечення виборчих прав громадян адміністративно-правовими засобами, тобто адміністративно-правового механізму.

Об'єктом адміністративно-правового забезпечення виборчих прав громадян – є активне, пасивне виборче право, а також додаткові права, які виникають у зв'язку із організацією виборчого процесу та контролю за прийнятими на виборах результатами (право брати участь у висуванні кандидатів; право брати участь у передвиборній агітації; право брати участь у спостереженні за проведенням виборів і роботою виборчих комісій тощо). Звідси випливає необхідність дослідження його поняття, складових елементів та особливих ознак, що надає нашій роботі відповідної актуальності.

В узагальненому вигляді механізм забезпечення прав і свобод можна визначити як процес діяльності компетентних органів держави щодо створення належних умов реалізації, охорони та захисту прав і свобод громадян за допомогою відповідних форм, методів, засобів.

Адміністративно-правовий механізм забезпечення виборчих прав громадян є частиною загального правового механізму забезпечення прав і свобод громадян в Україні. Особливістю адміністративно-правового механізму забезпечення прав і свобод громадян є наявність в ньому специфічних форм, методів, засобів адміністративно-правового характеру та їх застосування в основному, органами виконавчої влади. Цей механізм становить собою певну систему пов'язаних елементів. Ці елементи за структурною природою, можна визначити як об'єкт, суб'єкти, зміст та допоміжні елементи.

У структурі механізму (адміністративно-правового механізму) вчені виділяють три окремих механізми: механізм реалізації, механізм охорони, механізм захисту. Вважаємо, що виділення механізмів реалізації, охорони та захисту прав громадян в єдиному механізмі забезпечення таких прав є цілком обґрунтованою позицією.

Адміністративно-правова природа механізму забезпечення виборчих прав громадян впливає на правовий статус та коло суб'єктів забезпечення виборчих прав громадян. Такими суб'єктами є, насамперед, органи виконавчої влади та інші органи держави, що мають зовнішньо-владні управлінські функції, а також державні органи, які мають право застосовувати заходи адміністративного примусу.

До змісту механізму адміністративно-правового забезпечення виборчих прав громадян ми можемо віднести принципи забезпечення виборчих прав громадян, адміністративно-правові норми, адміністративно-правові відносини, юридичні гарантії, адміністративно-правові форми та методи забезпечення виборчих прав, способи адміністративно-правового регулювання.

Допоміжними елементами виступають кадрове, інформаційне та матеріально технічне забезпечення виборчих прав громадян.

Крім того, складові елементи цього механізму можуть бути об'єднані у три підсистеми (механізми): підсистему реалізації виборчих прав, підсистему охорони виборчих прав, підсистему захисту виборчих прав. Слід зауважити, що механізм охорони виборчих прав громадян не тотожний механізму захисту, адже перший пов'язаний із попереджувальною діяльністю щодо

недопущення порушення виборчих прав громадян, створення умов їх стабільності та непорушності, натомість другий починає діяти у разі вчинення порушення виборчих прав та спрямований на припинення протиправного діяння, відновлення порушеного права, усунення причин та умов, що сприяли порушенню та притягнення винних до відповідальності.

Отже, під адміністративно-правим механізмом забезпечення виборчих прав громадян слід розуміти систему адміністративно-правових норм, засобів, форм, методів та гарантій реалізації, охорони і захисту пасивного, активного та додаткових виборчих прав громадян, які здійснюються у специфічних адміністративно-правових відносинах органами виконавчої влади та іншими органами держави, які мають зовнішньо-владні управлінські функції, на основі загальновизнаних принципів права та за допомогою відповідного кадрового, інформаційного та матеріально-технічного забезпечення.

Одержано 16.04.2018

УДК 343.98

Дмитро Володимирович Щербанюк,

*аспірант Харківського національного університету
внутрішніх справ*

ОСНОВНІ НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКСПЕРТНОЇ ІНІЦІАТИВИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Право судового експерта на ініціативне викладення у висновку експертизи виявлені в ході її проведення відомості, які мають значення для кримінального провадження і з приводу яких йому не були поставлені запитання є встановленою державою правовою нормою, що знайшла своє відображення у п. 4 ч. 3 ст. 69 КПК України, п. 2 ч. 1 ст. 13 Закону України «Про судову експертизу». Але право може бути реально діючим лише тоді, коли його принципи і норми втілюються в життя, реалізуються в діях відповідних суб'єктів, у даному випадку судових експертів. Це здійснюється у певних формах.

У будь-якому випадку реалізація права експерта на ініціативу відображається лише у формі активних дій. Тип реалізації –